

مرکز آموزش «فرمان» راهی به سوی «امنیت دریایی دانش بنیان»

می شوند. شبیه ساز تپویه، توربین، دیزل و... را داریم و پس از این آموزش ها وقتی فرد به دریا می رود یک شناخت کاملی دارد. این آموزش توسط یک سری افسران دانشگاهی که سوابق خدمتی و علمی دارند در کنار درجه دارانی که بالای ۲۵ سال خدمت در ناو دارند انجام می شود، در واقع فردی که قرار است در ناو خدمت کند اینجا کاملاً آماده می شود. در دریا یک فرمانی تمرینات به اینها می دهیم و می گوییم این تمرینات را انجام دهند و وضعیت اعلام می کنیم مثلاً وضعیت جنگی است یا وضعیت حریق که باید همه آموزش هایی که دادیم را زیر نظر مربی مادر یک شبیه ساز واقعی تر انجام دهد. در ۵ روز آموزش ها را می بینند و اشکالات و ایرادات را اساتید یادداشت می کنند. سپس ناو به ساحل برمی گردد و دوباره در کلاس ها اشکالات برطرف می شود. در مرحله بعدی دوباره این ناو باید به دریا برود و دوباره تمریناتی می دهیم تا ببینیم اشکالات را برطرف کرده اند یا خیر. سرانجام در روز نهای که روز آزمون است فرمانده منطقه و مقامات ارشد منطقه می آیند و آنچه این افراد یاد گرفته اند را رصد می کنند و امتیاز می دهند. این بخش آموزش در دریاست که پروسه یک ماهه دارد. بخش دیگر هم آموزش در ساحل است که دوره های بازآموزی و نیازمندی های آموزشی منطقه و ناوها را می گیریم و با توجه به نیازمندی ها و ضعف هایی که برایش کلاس پیش بینی می کنیم تا آموزش ببینند. تا زمانی که اولین ناوشکن ساخته شد فقط ۲ بخش آموزش در ساحل و آموزش در دریا را این مرکز داشت. بعد از این که ناوشکن جماران ساخته و الحاق شد قسمت های دیگری مثل تیپ تفنگداران دریایی یا هوادریا و... هم برای انجام آموزش درخواست دادند و این آموزش ها توسط بخش آموزش در ساحل ما برنامه ریزی و انجام می شود. مثلاً روش تصرف یک شناور را به صورت استاندارد آموزش می دهیم یا عملیات راپل توسط تیم ما آموزش داده می شود. بعد از سال ۸۸، نیروی دریایی خود را رصد کرد و متوجه شد در بخش های ستادی

نیروی دریایی دارد. برای شروع و برای این که بدانیم در این مرکز چه خدماتی داده می شود کسی را بهتر از فرمانده فرمان پیدانکر دیم و ایشان هم با روی باز پاسخگوی سوالات ما شد. وی در خصوص تاریخچه این مرکز و اقداماتی که صورت می گیرد، گفت: «بعد از این که پایگاه اصلی نیروی دریایی در منطقه یکم تأسیس شد به دلیل اهمیت بالای موضوع آموزش و رعایت اصل آموزش در صلح، پیروزی در جنگ؛ به این موضوع فکر شد که وقتی ناو ما می خواهد به دریا برود کارکنانش باید به روز باشند و آموزش های جدید را ببینند تا در صحنه واقعی عملکرد مناسبی داشته باشند، برای همین هدف این مرکز در سال ۱۳۵۴ تأسیس شد تا بتواند برای آموزش ناوها به کار برود. قبل از انقلاب و در ابتدای کار، اساتید و مربیان از کشورهای خارجی می آمدند اما بعد از انقلاب و با رفتن خارجی ها، اساتید و مربیان از مجموعه خود نیروی دریایی و ناوها جذب اینجا شدند. بعد از جنگ همان نفراتی که در ناوها در زمان جنگ حضور داشتند به مرکز فرمان آمدند و تجربیاتشان را در اختیار کارکنان جدید قرار دادند. این موضوع جهشی ایجاد کرد و ما را به سمتی سوق داد که توانستیم در استفاده از ناوشکن جماران اثرگذار باشیم چون آموزش نیروی انسانی جماران در این مرکز بود و اگر مانیروهای آموزش دیده برای ناو نداشتیم کارمان خیلی سخت تر می شد. روند کار به این شکل است که ابتدا کارکنان را به مراکز آموزشی که در ساحل داریم، دعوت می کنیم و در شبیه سازهایی که ساخته شده اند تمرین می کنند مثلاً یکی از کارکنان و تیمی که قرار است در ناو کار کند حریق شبیه سازی شده را در شرایط ایمن مهار می کند. بعد از این که این نفرات آموزش های تئوری را دیدند به همراه مربیان ما عازم دریا می شوند و در طول مدتی که در دریا هستند تمام شرایطی را که ممکن است برای یک ناو در دریا پیش بیاید توسط مربیان شبیه سازی می شود. در شبیه سازهای توپخانه با انواع سلاح ها و گلوله ها آشنا

امروزه دانش در هر حوزه ای بسستر و موتور محرکه آن بخش به حساب می آید و سخن از توسعه و پیشرفت بدون افزایش علم و دانش یک شوخی تلخ و بی فایده به شمار می رود. قطعاً برای رسیدن به جهش در امنیت دریایی و توسعه امنیت بومی در حوزه دریایی، دانش حرف اول را می زند، چه این دانش در موضوع ساخت تجهیزات و تسلیحات باشد و چه در حوزه افزایش آمادگی نیروهای نظامی و پرسنل. اصولاً هر نیروی نظامی اگر بخواهد در حوزه های فعالیت حرفه ای و به ویژه تراز بین المللی داشته باشد بی شک قبل از هر چیز نیازمند آموزش های حرفه ای و نوین نیز هست و برای همین هم از اصطلاح امنیت دانش بنیان استفاده می کنیم. از این روست که با وجود داشتن پیشرفته ترین ادوات نظامی نیز نمی توان یک ارتش را کارآمد دانست تا زمانی که آموزش های متناسب و به روز آن ها را داشته باشد. مرحله مهمتر و پیشرفته تر بومی سازی این آموزش ها است به این معنی که اگر می گوییم وابستگی نیروی نظامی در حوزه تجهیزات و تسلیحات پاشنه آشیل بوده و می تواند نقطه ضعف کشور در بازدارندگی کامل به حساب آید، در حوزه آموزش نیز چنین وابستگی هایی خطرناک به نظر می رسند کما این که ما سابقه خروج ناگهانی مستشاران و اساتید نظامی خارجی را نیز همزمان با انقلاب اسلامی و تغییر سیاست های کلان کشور از وابستگی به خود کفایی و استقلال را در تجربه تاریخی خود داریم. در صورت رسیدن به چنین سطحی از دانش بومی شده است که می توان گفت علاوه بر امنیت دریایی ایران چه به لحاظ تسلیحات و چه دانش بومی شده می تواند در مقابل دشمنان خود با سطح بالایی از بازدارندگی عرض اندام کند.

آموزش در صلح، پیروزی در جنگ

در ویژه نامه جهش امنیت دریایی به صورت برجسته به سراغ یکی از مهمترین مراکز آموزشی نیروی دریایی ارتش به نام فرماندهی آموزش ناوگان یا به اختصار «فرمان» که با وجود اثرگذاری خود و اهمیت بالایی که دارد کمتر نامش را شنیده بودیم. مرکزی قدیمی با حدود نیم قرن سابقه که امروز با توسعه کمی و کیفی تأثیر بسزایی در افزایش دانش پرسنل

بعد از جنگ همان
نفراتی که در ناوها در
زمان جنگ حضور
داشتند به مرکز فرمان
آمدند و تجربیاتشان
را در اختیار کارکنان
جدید قرار دادند.
این موضوع جهشی
ایجاد کرد و ما را به
سمتی سوق داد که
توانستیم در استفاده
از ناوشکن جماران
اثرگذار باشیم